

SUMARI

1. **EDITORIAL** : Els costos i beneficis del treball en xarxa: on són?
2. **NOTÍCIES** : Seminaris, Web, Difusió...
3. **PROPERES CITES**: VI Fòrum Interxarxes - Diputació Barcelona,14 d'octubre 2011
4. **MATERIALS**: Creant xarxes: l'experiència del projecte Interxarxes (2000-2011)

Plenària 25 de març Reunió Consell Assessor 15 d'abril

Els costos i els beneficis del treball en xarxa: on son?

En una època de forta crisi i qüestionament del paper de l'estat front les polítiques del benestar (atenció social, salut i educació) es inevitable que la pregunta per la relació costos - beneficis s'imposi en qualsevol servei o programa assistencial. I més quan es tracta d'un projecte no contemplat en el disseny ordinari de les organitzacions.

Avui ningú està lliure de mostrar les seves "evidències", malgrat hauríem de dir "proves" ja que evidència es refereix a un indicatiu mentre que prova es una dada inequívoca. A l'àmbit de la salut la justificació en base a les anomenades "evidències científiques" es un requisit imprescindible. A l'educació i els serveis socials estem començant a exportar aquests termes.

Des del projecte Interxarxes ja fa un temps que vam pensar que calia analitzar – preferim aquest concepte al d'avaluar ja que una anàlisi implica una visió més amplia i per tant més rigorosa d'allò que observem- la nostra pràctica per comprendre els seus processos i provar els seus resultats. Aquesta anàlisi ens donaria les pautes per millorar el projecte i per introduir els canvis necessaris. D'altra banda esperàvem confirmació de la nostra (doble) hipòtesi inicial: que aquesta metodologia de treball te un cost inferior al model de la multiassistència (o multidisciplinari) i que a més a més els seus beneficis son clarament superiors.

Quan parlem de costos incloem tots: econòmics, biogràfics, socials, personals i quan parlem de beneficis també tenim en compte un ampli ventall: la millora de la qualitat assistencial, la cooperació entre els serveis, l'augment del coneixement mutu, la motivació professional, el interès dels responsables institucionals...

Avui tenim ja uns primers resultats d'aquesta anàlisi que ha pres la forma d'una amplia recerca amb una durada de dos anys i amb la col·laboració d'institucions com el OSAMCAT (Observatori de Salut Mental de Catalunya) dirigit pel Dr. Josep Moya, director tècnic de la nostra recerca, l'IMEB (Institut Municipal d'Educació de Barcelona) que ha triat el nostre projecte com una de les xarxes socioeducatives que esta estudiant a la nostra ciutat i el grup de recerca PSITIC de la URL dirigit pel Jordi Díaz que esta desenvolupant una anàlisi comparativa de tres xarxes socioeducatives a Madison (Wisconsin. EUA), Copenhaguen (Dinamarca) i a Barcelona (projecte Interxarxes).

Temps hi haurà, a començaments del 2012, de presentar l'informe final però el que ja tenim ens parla d'una pràctica exigent, que cal formalitzar encara més per ajudar a la construcció del cas –veritable clau del seu èxit -, que no es útil per a tothom, cal trobar el seu bon us per aquells casos on es justifica i per aquells professionals que es comprometen a treballar junts. Quan aquestes condicions ens donen veiem que la relació cost -benefici es clarament favorable al treball en xarxa centrat en la modalitat de la conversa interdisciplinària. Aquest valor afegit l'hem de mantenir com a una invenció fructífera.

Comitè Tècnic

Plenària 28 de gener 2011

Seminari d'anàlisi de casos: “Adolescents i treball en xarxa”

Per aquesta plenària es va triar un cas que havia estat presentat fa tres anys en un moment en que el jove estava a punt d' ingressar en un CREI. En l'actualitat aquest noi ha sortit del centre i està fent els primers passos per accedir al món laboral. El cas va ser presentat per **Eva García**, educadora de Serveis Socials de Carmel, **Iñaki Colina**, educador social de l'EAlA d'Horta Guinardó, **Cristina Paéz**, psicopedagoga de C.J. Martí Codolar i **Montse Taboada**, treballadora social de l'EAlA d'Horta- Guinardó. Vam comptar amb la col·laboració de **Jaume Funes**, psicòleg, educador i periodista, que havia estat convidat també en la primera presentació del cas. Amb molta precisió i cura, els professionals van fer un relat de com havien fet per acompanyar aquest adolescent en el seu recorregut i Jaume Funes va puntuar el cas tenint en compte els efectes de la intervenció dels professionals en relació a una adolescència “molt delicada”. Ja que es tractava de un noi que havia fet un seguit de conductes additives i delictives molt greus per la qual cosa s' havia recomanat el seu ingrés. A través del treball que havien fet els professionals, amb el noi i la família, es podia percebre l'efecte positiu que havia suposat l'ingrés a partir del qual, el noi havia començat a rectificar algunes de les “solucions simptomàtiques” que havia trobat a la seva adolescència, com va dir Funes, havia reduït “les seves aventures” i es tractava ara de veure quina altra manera trobava per tractar les seves dificultats i com s'implicava en l'aprenentatge d'algunes competències socials necessàries per afrontar el seu futur.

Pel debat s'havien plantejat tres preguntes:

- Quin valor subjectiu donar-li al consum reiterat de marihuana en aquest noi, per a què li serveix a ell?
- Com continuar l'acompanyament tenint en compte la tensió entre l'ideal de allò laboral, el “treball”, i les dificultats reals de la inserció?
- Resultava suficient l' abordatge educatiu per tractar “el lado oscuro” al que es referia la mare i que connectava amb les dificultats i estil de vida del noi?.

En la sala va sorgir un debat molt interessant respecte de l'ús dels diagnòstics que a vegades no afavoreixen el progrés dels nois i poden desorientar els professionals, i també van aparèixer les dificultats que trobem els professionals per intervenir amb els adolescents més enllà de allò educatiu. La coordinació de la taula va estar a càrrec de **Lidia Ramírez**, adjunta a la coordinació de *Interxarxes*

Seminari d'actualització de serveis: Projecte “Cases d'infants”

En la Plenària del 28 de gener d'aquest any, **Laura Coco**, directora del Projecte “Cases d'Infants de Barcelona” ens va fer una interessant presentació d'aquest nou servei. El projecte s'adreça principalment a infants amb edats de 4 a 18 anys en situació de risc o desamparament i a les seves famílies. El territori és tot Catalunya. De forma preferent el Servei va dirigit a aquells infants, especialment grups de germans, amb un **pronòstic de recuperabilitat** i residents al mateix municipi. Els adolescents que s'acullin faran constar la seva voluntarietat de forma expressa.

El seu objectiu és establir un nou Servei residencial amb un model d'intervenció global infant- família que permeti reduir les temporalitats de la institucionalització i propiciï al màxim els retorns al nucli familiar. Les Cases d'Infants no són un Servei d'urgències per la qual cosa únicament podran ser atesos aquells casos valorats per la Comissió tècnica d' assignació i seguiment corresponent. Cada Casa d'Infants disposa, en principi, de 8

places residencials, 2 places per estades intermitents (alguns dies a la setmana) i 2 places d'intervenció.

L'equip educatiu de cada Casa està format per 5 educadors i 2 treballadors familiars. Cada 3 Cases d'Infants constituïran una Unitat Territorial. Aquestes han d'estar en zones properes i ben comunicades. Cada 6 Cases constituïran una Unitat Supraterritorial que disposarà d'un Equip d'Intervenció Familiar format per 1 psicòleg, 1 pedagog i 1 treballador social.

La derivació es podrà fer des de Serveis Socials i/o l'EAIA. La novetat és que Serveis Socials podrà derivar directament amb un informe previ de l'EAIA o el coneixement d'aquest últim servei. La presentació d'aquest nou servei va crear molta expectació entre els assistents de la Plenària, coordinada per **Marta Ponce** (infermera CAP Lisboa i membre del Comitè Tècnic del projecte Interxarxes).

Reunió Consell Assessor

La reunió del Consell Assessor va consta de dues parts:

A la primera part van participar: **Elsa Blasco** (Regidora del districte Horta – Guinardó), **Montserrat Filomeno** (Gerent del districte Horta-Guinardó), **Assumpta Soler i Arturo Acevedo** (Divisió de Serveis Personals del districte d'Horta-Guinardó), **Montserrat Guri** (Consorci d' Educació de Barcelona), **Jordi Cabezón** (Institut Municipal de Serveis Socials. Ajuntament de Barcelona), **Esther Jordà** (Pla director de Salut mental), **Rosa Pérez i Ma. Àngels Salinas** (DGAIA), **José Ramón Ubieto i Lidia Ramírez** (Projecte Interxarxes)

Els temes tractats:

1. La constitució del nou Consell Assessor amb l' incorporació de l' Institut Municipal de Serveis Socials i el Consorci de Serveis Socials de Barcelona
2. En segon lloc José Ramón Ubieto va parlar de la nova configuració del Projecte Interxarxes posant l' accent en l'atenció als casos i en la recerca aplicada com una manera de posar al dia els canvis que tenen lloc en la realitat, objecte de treball del projecte: la infància i família al nostre dte..
3. Vam concloure aquesta primera part, parlant dels objectius per al 2011, dins dels quals, Assumpta Soler va parlar de la proposta de coordinació pels propers dos anys.

Aquesta primera part va concloure amb les afectuoses paraules de la Regidora, Elsa Blasco que va reconèixer la important feina feta per tots els professionals del projecte.

Després de prendre un cafè, a la segona part es va presentar la Recerca "Costos i beneficis del treball en xarxa" realitzada pel projecte Interxarxes amb la participació de l'Observatori de Salut mental de Catalunya (OSAMCAT) i de les Universitats de Copenhaguen (Dinamarca) i Winsconsin (USA) dins de l'anàlisi comparativa de tres xarxes socioeducatives. Vam parlar dels "Grups Focals", un dels instruments qualitius d' aquesta recerca que acabaven de concloure i en la que havien participat 32 professionals i dels quals vam poder avançar alguns del resultats obtinguts fins ara.

Circuit territorial contra el Maltractament infantil al dte. d'Horta-Guinardó

A la darrera reunió es va presentar, dins del **Seminari d'Actualització de Serveis**, l' UFAM (Unitat Funcional d'Abús al Menor) i es va seguir treballant els protocols i altres documents del Circuit a la ciutat de Barcelona.

D'altra banda, s'ha constituït, dins del Circuit, la **Comissió de Prevenció de Maltractaments Infantils del districte Horta-Guinardó** formada per professionals de l'Agència de Salut Pública – Salut Comunitària; Consorci de Serveis Socials; SSB Guinardó, EAIA i EAP. Aquesta comissió es reuneix amb una periodicitat bimensual, aproximadament, i ha partit del treball realitzat el curs passat que va concloure en la gran importància que té actuar de forma preventiva en els casos de maltractaments. Aquest curs hem iniciat una sèrie de contactes amb professionals tant del nostre districte com d'altres per conèixer experiències que s'estan realitzant en el marc de la prevenció, compartir coneixement i anar perfilant possibles línies d'actuació. En aquests moments estem en la fase de recopilació de les dades obtingudes per tal d'elaborar-ne conclusions i propostes de treball.

Difusió : Jornades, Grups de Treball, Articles

Experiències i recursos al servei de l'acompanyament a les famílies per a l'èxit escolar de les filles i els fills

El 18 de novembre de 2010, en el marc del Projecte Educatiu de Ciutat (Fòrum Èxit escolar per a tothom) es va organitzar un diàleg sobre "Les famílies en l'èxit escolar de les filles i els fills".

El diàleg persegueix el doble objectiu de generar un espai de reflexió i d'intercanvi d'informació, pel que fa a les relacions família- escola en l'etapa 3-16.

Una part d'aquesta sessió va consistir en una mostra d'experiències que s'estan duent a terme en relació a aquesta temàtica i en la que **Teresa Abril** (EAP) i **Júlia Masip** (SSB-Guinardó), van presentar el pòster i els materials que s'inclouen en el projecte "Treball Preventiu amb famílies de 1^a d'Infància", que han treballat amb centres educatius del Guinardó.

La dimensió relacional dels Centres Oberts a la infància i adolescència

El Projecte Interxarxes va ser convidat a participar en la Jornada de Centres Oberts que es va convocar amb el títol "*La dimensió relacional dels Centres oberts d'atenció a la infància i l'adolescència*" al 12 de gener i organitzada per l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania de l'Ajuntament de Barcelona.

Lídia Ramírez, adjunta a la coordinació del projecte, va fer una petita explicació sobre l'estructura del Projecte posant l'accent en els quatre punts cardinals: l'assistència, la formació, l'investigació i la dinamització comunitària. Vam parlar de l'efecte que aquest model de treball ha tingut pels professionals: la confiança en que treballant junts, cara a cara, al voltant d'un cas que ens genera preguntes, es produeix alguna cosa nova que ens ajuda a avançar en el seguiment del cas i en la nostra tasca professional.

La nostra intervenció va rebre una molt bona acollida i va suggerir tot un seguit de preguntes molt interessants des de com tractar els afectes que el nen o la família ens diposita, fins com fer un bon us de la informació.

Xarxa salut mental El Prat de Llobregat

El projecte Interxarxes va participar a una sessió informativa en els Serveis Socials d' El Prat de Llobregat el 27-01-2011 per explicar la seva experiència de treball en xarxa després de 10 anys de funcionament, i amb ocasió de la "Constitució d'una xarxa operativa pels ciutadans amb problemes mentals".

Lídia Ramírez, adjunta a la coordinació del projecte, va insistir en que Interxarxes es, sobre tot una manera de treballar amb els nens i les seves famílies i entre els professionals. Al llarg d'aquests anys el projecte ha anat consolidant una estructura amb 4 àmbits: l'assistència individual i grupal, aquesta la concretem en allò que anomenem "tallers de pares"; la formació, amb quatre Seminaris d'anàlisi de casos anuals, un Seminari temàtic i un Fòrum que portem a terme juntament amb la Diputació de Barcelona ; la investigació, amb tres investigacions ja realitzades i una en curs, i la dinamització comunitària.

Els assistents van mostrar molt d'interès per saber com es concretava en la pràctica l'atenció als casos i quines eren els serveis que hi participaven, això ens va permetre afegir que el projecte estava representant una motivació notable pels professionals que portaven molt de temps al districte

Article al Butlletí d'Inf@ncia: "El Projecte INTERXARXES. Una experiència de treball en xarxa al districte d'Horta-Guinardó. Barcelona

Teresa Abril, psicopedagoga de l'EAP Horta-Guinardó i membre del Comitè Tècnic d'Interxarxes va publicar al *Butlletí dels professionals de la infància i l'adolescència* del Departament de Benestar social i Família. Núm. 47 - Març de 2011 un article que conceptualitza el projecte Interxarxes i desenvolupa els seus procediments. El podeu trobar al web:

<http://www.gencat.cat/bsf/publica/butlletiDGAI/num47/el-projecte-interxarxes.htm>

Presentació del Projecte Interxarxes en el Màster Interuniversitari de Psicologia de l'Educació (MIPE)

El passat 6 d'abril vam ser convidats a fer una presentació del treball que es porta a terme des de l'EAP en el marc del Projecte Interxarxes. La presentació es va dur a terme dins d'una sessió de treball, amb format de Taula Rodona i col·loqui, desenvolupada dins del Màster Interuniversitari de Psicologia de l'Educació (MIPE) que duen a terme de forma conjunta la UB, la UAB, UdG i la URL.

Després d'una primera conferència a càrrec de **Ma. José Monton** (EAP de Terrassa) sobre les tasques i funcions dels EAPs, va haver una segona conferència a càrrec de **Ramon Almirall** (EAP Horta-Guinardó i membre de la Comissió Tècnica d'Interxarxes) on es va presentar el projecte Interxarxes partint dels grans eixos del projecte i els seus objectius, per aterrar a continuació en la reflexió i l'anàlisi tant de les singularitats del projecte respecte a d'altres modalitats de treball en xarxa, com en les repercussions específiques des de la perspectiva de l'actuació de l'EAP. El projecte va despertar un altíssim interès per part dels estudiants, que van intervenir de forma molt participativa amb preguntes i comentaris al llarg de tres hores de treball.

PROPERES CITES

VI Fòrum Interxarxes - Diputació Barcelona

14 octubre de 2011 de les 9.15- 14:15h

Espai Francesca Bonnemaison

Plenària Novembre : Seminari d'Anàlisi de casos i Seminari d'Actualització de Serveis - Circuit territorial contra el Maltractament Infantil

25 de novembre de 2011 de les 9.15- 12:30h

Centre Cívic Guinardó

MATERIALS

Creant xarxes: l'experiència del projecte Interxarxes (2000-2011)

Fina Borràs i Marta Dot

(CSMIJ Horta-Guinardó i membres Comitè Tècnic projecte Interxarxes)

Interxarxes és un projecte de treball en xarxa amb famílies, infància i adolescència que s'està desenvolupant al districte d'Horta-Guinardó, des de l'any 2000. S'inicia arran de la preocupació i de la reflexió dels professionals dels serveis públics d'atenció a la Infància (EAP, CSMIJ, Serveis Socials, EAIA) envers la nostra forma d'intervenció amb les famílies que presentaven una major problemàtica assistencial i que estaven ateses des de diferents serveis.

Tot i que ja existien diferents canals de coordinació com: les Comissions socials a les escoles, el seguiment de casos entre serveis..., detectàvem desajustaments produïts per la manca de criteris comuns, duplicitats, recels provocats pel desconeixement de les funcions i possibilitats d'intervenció des de cada servei.

Ens calia trobar una metodologia que apaivagues aquestes circumstàncies i revertís en una major satisfacció entre els professionals, alhora que millorés l'atenció a les famílies. A partir d'un procés de treball entre els professionals del districte i de contrast amb altres experiències i professionals varem iniciar el nostre projecte d'intervenció en xarxa.

EIXOS I OBJECTIUS

El projecte Interxarxes s'estructura en torn a 4 eixos d'actuació que s'interrelacionen i es autoalimenten entre sí, i dels quals es desprenen els objectius del mateix, que són:

1. Millorar la qualitat assistencial

L'objectiu nuclear del projecte és la millora en l'atenció dels menors i les famílies amb les que treballem. Pretenem que el nombre de casos atesos estigui al voltant d'uns 50 anuals i la nostra metodologia de treball tendeix a reduir al màxim les disfuncions ocasionades pels efectes de descoordinacions, interferències....

La selecció dels casos es fa en funció dels criteris establerts i consensuats entre els serveis:

- que estiguin intervenint un mínim de tres serveis
- que la família presenti una problemàtica complexa, però que mostri una mínima disposició per a la intervenció
- incloure casos de totes les edats i dels diferents barris del districte

Qualsevol dels professionals que detecti un cas susceptible de ser derivat al projecte fa la proposta al Comitè Tècnic i un cop s'ha acordat incloure'l, s'estableix el protocol d'actuació.

El procés de seguiment implica doncs que hi hagi un seguiment, mínim una trobada trimestral (a vegades pot ser bimensual segons el cas) i que de cada trobada hi hagi una acta que es distribueix només als professionals que intervenen i amb una clàusula de confidencialitat.

Paral·lelament a aquest treball del cas per cas hem introduït modalitats d'intervenció grupals ja que considerem que és una eina potent en el treball amb adolescents i amb les famílies en general. Des de fa 7 anys fem regularment (1 o 2 cops a l'any) un Taller de Pares, de caire preventiu i dirigit a famílies amb nens de 3-7 anys o bé famílies amb fills adolescents.

Aquestes han estat experiències amb alt grau de participació i valoració per part de les famílies i una excel·lent oportunitat d'enriquiment per part dels professionals.

2. Augmentar el coneixement de la realitat de la infància i les famílies del territori

El segon objectiu respon a un dels aspectes que varem observar en els inicis del projecte: algunes de les dificultats que s'evidenciaven entre els professionals provenien del desconeixement que entre nosaltres teníem dels àmbits i possibilitats d'intervenció des de cada un dels serveis.

En aquest sentit varem creure necessari iniciar un procés de coneixement des de i per als propis serveis que formàvem part del projecte, creant el **Seminari d'actualització de Serveis**, el qual té com a objectius: incrementar el coneixement mutu, augmentar la cooperació i ajustar les expectatives (límits i possibilitats) de cadascun. Moltes vegades veiem com els conflictes interserveis responen més a desajustament d'expectatives (un sempre espera de l'altre més del que realment l'altre pot fer) que a diferències reals en l'actuació.

De forma regular, durant aquests set anys, s'ha anat fet la presentació de tots els serveis públics i dels privats que participen en el projecte.

Un altre aspecte que ens ha facilitat el projecte ha estat la possibilitat de realitzar investigacions aplicades per tal d'obtenir un major coneixement de la realitat de la població del districte, les quals ens han aportat dades rellevants per a la millora de la nostra intervenció.

La primera va consistir en un informe sobre "Infància i família, al districte d'Horta-Guinardó", realitzat conjuntament amb l'Institut d'Infància i Món Urbà de Barcelona (2003/2005). La segona realitzada pel GRAV (Grup de Recerca sobre Adolescència i Vincle), grup format per professionals del projecte i que s'ha basat en la dificultat de vinculació entre els adolescents i els professionals/serveis. (cursos 2005/2007). Un resum d'ambdós estudis es pot consultar a la pàgina web del projecte: www.interxarxes.net.

La tercera va ser realitzada conjuntament amb l'UOC i va consistir en una anàlisi de l'ús que feien els adolescents de les imatges de violència que graven als mòbils. Actualment estem realitzant, amb l'Observatori de Salut Mental de Catalunya (OSAMCAT) una àmplia recerca sobre "Costos i beneficis del treball en xarxa" amb la voluntat de mostrar, amb dades, la "rendibilitat" (econòmica, social, institucional, personal i professional) d'aquesta metodologia de treball en xarxa. Aquesta recerca forma part d'una altra recerca internacional, conjuntament amb la Universitat de Copenhage i la Universitat de Wisconsin (USA) per analitzar tres models de xarxes socioeducatives desenvolupades en contextos diferents però amb els mateixos objectius. Tenim previst acabar la recerca a finals d'any.

3. Augmentar l'aprenentatge dels professionals sobre el treball en xarxa

Des de l'inici del projecte es va veure fonamental contemplar una vessant formativa que possibilités a tots els professionals implicats compartir l'experiència, produir coneixements, alhora que facilités l'aprenentatge de treball en xarxa.

Partint d'aquesta premissa es va crear el **Seminari d'anàlisi i discussió de casos**, amb la participació d'un professional extern que aporta una visió complementària la qual ens permet preguntar-nos i avançar en les dificultats que ens planteja el propi cas, les que genera la coordinació entre els serveis...

El Seminari té una periodicitat trimestral i està obert a tots els professionals i serveis del districte interessats en continuar aprofundint en la metodologia d'intervenció (centralitat en el cas).

Paral·lelament es realitzen seminaris específics per aprofundir en temes que generen preocupació entre els professionals (trastorns de conducta en infants i adolescents, Adolescents i consum de drogues) i un Fòrum anual, juntament amb la Diputació de Barcelona, que aplega quasi 300 professionals de totes les xarxes i que aborda temàtiques, com la de la última edició: "Patologia mental i treball en xarxa" relacionades amb la metodologia de treball en xarxa.

4. Formular propostes relatives a la creació i/o millora dels recursos existents

La dinàmica del projecte permet mantenir un nivell de reflexió constant sobre el seu propi desenvolupament i una anàlisi sobre la realitat que ens envolta. D'aquesta manera en la memòria anual es reflecteixen totes aquelles disfuncions detectades (absentisme, manca de recursos o serveis...) alhora que es fan propostes per a la canalització d'aquestes mancances.

Aquestes propostes es fan arribar als responsables polítics i membres del Comitè Assessor del projecte.

També es realitza una reflexió interna sobre aquells aspectes que es poden millor a partir de la introducció de noves estratègies d'intervenció per part dels professionals.

Una altra vessant de reflexió que ens ocupa és la revisió dels circuits de coordinació interserveis. El fet d'haver creat una plataforma de treball i coordinació entre els serveis del districte, ens possibilita el diàleg i la permeabilitat per modificar aquells aspecte que segueixen generant interferències.

Avui, 10 anys després de l'inici del projecte, hem constatat la proliferació de xarxes a un mateix territori i adreçades a la mateixa població (infància i família) si be amb dependències i temàtiques específiques: plans d'entorn, Salut i escola, Circuit contra el maltractament infantil, contra l'Absentisme escolar,... Tot això, que implica un creixement i una valoració de la importància de la coordinació inter-serveis, alhora suposa un risc de dispersió i descoordinació per interferències i duplicació de tasques. Es per això que des del projecte hem volgut acollir aquestes noves propostes incorporant-les a la dinàmica ja existent de la nostra xarxa per tal de ser viscudes com a creixement cooperatiu i no com a competència inter-xarxes. Vam coordinar les nostres activitats amb el programa Salut i escola, quan es va generar i des de fa un any hem inclòs el Circuit contra el Maltractament infantil a les activitats i circuits del mateix projecte.

5. Difusió i intercanvi de practiques en xarxa.

La difusió del projecte, tant a nivell de districte com a escala més àmplia, sempre s'ha tingut molt en compte ja que ens sembla fonamental per a la construcció d'una xarxa de suport professional. En aquest sentit, a banda del Fòrum anual que comentàvem, participem de manera regular en fòrums, jornades, grups de treball amb altres territoris i altres professionals interessats en el tema.

Altres canals de difusió són la creació de la web: www.interxarxes.com i del butlletí digital Infox@xarxes, ambdós canals ens permeten compartir informacions, experiències i la producció escrita que es va elaborant.

ORGANITZACIÓ I RECURSOS

El projecte consta de tres àmbits o nivells d'intervenció: Institucional, Coordinació Tècnica i Implementació.

La funció del Consell assessor (composat pels responsables polítics dels diferents departaments implicats), presidit per la regidora del districte es cabdal ja que un aspecte que sempre ens ha semblat crucial per al desenvolupament del projecte ha estat el comptar amb un suport institucional i amb un compromís que es renova anualment. Aquest suport permet donar estabilitat i formalització al projecte.

La direcció tècnica del projecte es a càrrec del Comitè tècnic, que inclou tots els serveis i que delega en la comissió permanent l'execució dels seus acords. Dins d'aquesta comissió es contempla l'existència d'un coordinador i un adjunt.

El tercer nivell inclou el conjunt de professionals de les xarxes del districte (al voltant de 80) que participen regularment de les activitats del projecte, siguin les assistencials, formatives i/o recerca.

El projecte compta amb els recursos propis de cada Servei i els que estableixen anualment les administracions que hi participen: Districte d'Horta – Guinardó., Institut Municipal de Serveis Socials i Sector d'Atenció a les Persones de l'Ajuntament de Barcelona, Consorci d'Educació, Sanitat i Serveis Socials de Barcelona, Departaments d'Ensenyament, Benestar Social i Salut de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona.

IDEES, CONCLUSIONS, PROBLEMES

Com ja hem assenyalat, al llarg del text, la posada en marxa i, sobretot, el manteniment d'un model de treball en xarxa d'aquest tipus no és fàcil. Hi ha dificultats derivades de la pròpia logística: sincronitzar els temps col·lectius i personals, acordar el maneig de la informació, d'allò que ens diem i de com ho fem (oral, escrit),...D'altres fan referència a la implicació de les institucions, a la legitimitat de les actuacions, a com conjugar les tasques habituals amb les que se'n deriven d'aquest model.

Però sobretot les dificultats més importants deriven dels mateixos professionals, de llur resistència als canvis de model d'actuació. I més quan es tracta d'un model exigent, que suposa una gran implicació personal, professional i per tant ètica. Cal acceptar la interdependència entre professionals i serveis i això vol dir consentir a un saber nou, abandonant el gaudi que a vegades ens produeix mantenir-nos en la queixa.

Treballar en xarxa no deixa de ser, doncs, una aposta ètica que inclou el lligam a l'altre en l'abordatge i tractament dels malestars en joc, atès que no hi ha pràctica (clínica, educativa, social) sense ètica.

Malgrat aquestes dificultats també hi ha aspectes positius en tot el procés que volem destacar: el fet que sorgís de la necessitat dels professionals, ha afavorit la implicació i el manteniment del projecte.

En tots els col·lectius convergeixen diferents sensibilitats i nivells de compromís però globalment podem dir que les "virtuts" que ofereix el projecte són ben valorades ja que aporta la possibilitat d'un creixement professional a través de les diferents opcions de formació, un millor coneixement dels serveis i per tant un augment i millora de la cooperació.

Donant per suposat que el procés d'introducció de canvis en la pràctica professional ofereix, gairebé sempre, resistències, cal anar respectant els temps i anar introduint tot allò que és possible en cada moment, perquè si fem una valoració global i en perspectiva, es poden contemplar millores.

La metodologia generada pel projecte va sent incorporada en l'anàlisi dels casos, ja no sols amb els que estan inclosos en el projecte sinó en d'altres que, sense presentar una problemàtica tant complexa, requereixen de la intervenció de més d'un servei.

És a dir que l'objectiu de crear cultura de treball en xarxa es va incorporant paulatinament en la dinàmica dels serveis. Partíem d'importants diferències de criteri en relació a la coordinació entre serveis segons els camps d'intervenció: salut, social o educació. Aquest procés, podríem dir-ne, d'amalgamatge que ha suposat tot el treball generat fins ara des del projecte ha contribuït a aproximar punts de vista i a considerar aquesta coordinació com un element necessari i per tant incorporar-lo, en major o mesura, a la pràctica. En aquests moments, p.e., ja no és estrany comptar amb la participació de metges pediatres en les coordinacions ni amb la seva col·laboració quan des d'altres disciplines se'ls fa alguna demanda...

Per concloure volem destacar que el procés no és gens fàcil i es va construint lentament però també estem convençudes que la realitat ens aboca a treballar i aprofundir en aquesta direcció. Treballar en xarxa es una bona fórmula per promoure la salut enfortint les xarxes, les primàries creades per les mateixes famílies i subjectes, i aquelles secundàries que els professionals generem per acompanyar-los en els seus processos.

Redacció Infox@rxes 18: Teresa Abril, Ramón Almirall, Fina Borràs, Marta Dot, Francesc López, Marta Ponce, Lúdia Ramírez, José R. Ubieta,